

Koncepce revize Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS)

(názory pracovníků škol zjišťované v návaznosti na kulatý stůl konaný
NPI ČR dne 4. 3. 2024)

Ing. Jana Trhlíková

Analýza dat: 2024

Obsah

<u>Shrnutí</u>	<u>4</u>
<u>Struktura souboru</u>	<u>7</u>
<u>Názory na změny v oblasti klíčových kompetencí</u>	<u>9</u>
<u>Očekávané výsledky učení a průřezová témata</u>	<u>13</u>
<u>Časové dotace a disponibilní hodiny</u>	<u>16</u>
<u>Modelové ŠVP</u>	<u>20</u>
<u>Doplňující podněty k připravované revizi</u>	<u>23</u>

Úvod

Průzkum na téma Koncepce revize Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělání základní škola speciální (RVP ZŠS) navazoval na kulatý stůl konaný na toto téma 4. března 2024 za účasti odborníků z MŠMT a NPI ČR. Součástí tohoto kulatého stolu bylo oslovení odborníků a pedagogických pracovníků škol, aby své názory a připomínky k tématu uvedli do online dotazníku vytvořeného prostřednictvím formuláře Microsoft Forms. Dotazník zahrnoval 11 otázek, z toho 1 otevřenou.

Cílem bylo zjištění názoru odborné veřejnosti, zda obsah vzdělávání daný RVP ZŠS odpovídá současným potřebám žáků a aktuálním změnám ve společnosti.

Analýza odpovědí a zpracování zprávy proběhlo v průběhu dubna 2024.

Analytická zpráva zahrnuje všechna témata, která byla v rámci dotazníku řešena, tedy otázku klíčových kompetencí, průřezových témat, časových dotací a modelových ŠVP.

Shrnutí

- Průzkum na téma Koncepce revize RVP ZŠS navazoval na kulatý stůl konaný na toto téma 4. března 2024 za účasti odborníků z MŠMT a NPI ČR. Součástí tohoto kulatého stolu bylo oslovení odborníků a učitelů, aby své názory a připomínky k tématu uvedli do online dotazníku vytvořeného prostřednictvím formuláře Microsoft Forms. Cílem bylo zjištění názoru odborné veřejnosti, zda obsah vzdělávání daný RVP ZŠS odpovídá současným potřebám žáků a aktuálním změnám ve společnosti.
- Celkem se do online průzkumu zapojilo 124 respondentů. Přibližně dvě třetiny dotázaných (61 %) tvořili učitelé nebo učitelky, 29 % vedoucí pracovníci škol, 9 % zúčastněných tvořili jiní pracovníci škol a okrajově byli zastoupeni jiní odborníci nebo odbornice ze vzdělávání (1 %).
- Průzkum názorů na připravovanou revizi RVP ZŠS se zaměřil na několik oblastí, zejména na otázku klíčových kompetencí, průřezových témat, časových dotací a modelových ŠVP.
- **Zavádění nových klíčových kompetencí**
  - Jednou z důležitých oblastí byla otázka zavádění nových klíčových kompetencí – digitální a kulturní. Digitální kompetence má být zavedena do RVP ZŠS Díl I, otázkou pak je zavedení digitální kompetence i do RVP ZŠS Díl II. V této otázce se převážná většina dotázaných pracovníků škol shodla, že zavádění digitálních kompetencí i do RVP ZŠS Díl II (tedy pro žáky s těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami) nepovažuje za vhodné. Celkem se takto vyjádřilo 71 % z nich. Negativní názor na potřebu zavádění digitální kompetence pro žáky základních škol speciálních, kteří se vzdělávají podle RVP ZŠS Díl II, převládal jak ve skupině učitelů, tak i ve skupinách vedoucích pracovníků škol a mezi ostatními pracovníky škol.
  - Ve vztahu k zavádění další klíčové kompetence – kulturní kompetence – do RVP ZŠS se odborníci nejčastěji vyjádřili tak, že by měla být zavedena pro žáky, kteří se vzdělávají podle RVP ZŠS Díl I. Tento názor měla necelá polovina z nich (48 %). Více než čtvrtina dotázaných uvedla, že zavedení kulturní klíčové kompetence do RVP ZŠS na základě svých zkušeností považuje za vhodné pro oba díly (27 %). Naopak přibližně čtvrtina dotázaných odborníků (26 %) nepovažuje za vhodné kulturní klíčovou kompetenci pro žáky základních škol speciálních zavádět vůbec. Mezi dotázanými skupinami je přitom patrný určitý rozdíl, kdy učitelé považují častěji za vhodné zavést kulturní klíčovou kompetenci pro oba díly ve srovnání s řediteli škol (32 % oproti 19 % ředitelů). Naopak nadpoloviční většina ředitelů by kulturní klíčovou kompetenci zavedla jen pro žáky ZŠS vzdělávané podle Dílu I.
- **Očekávané výsledky učení**
  - Ve vztahu k termínu vhodnému pro formulování výsledků učení pro základní gramotnosti nejvíce dotázaných pracovníků škol uvedlo, že považují za vhodné formulovat výsledky učení pro 10. ročník ZŠS (34 %) a 17 % uvádí jako nejvhodnější termín 6. ročník. Na druhou stranu poměrně významný podíl pracovníků škol uvedl, že by očekávané výsledky učení neměly být pro základní gramotnosti formulovány (27 %).

Shrnutí

▪ Průřezová témata

- Z hlediska průřezových témat bude RVP ZŠS korespondovat s koncepcí průřezových témat RVP pro základní vzdělávání (RVP ZV). Otázkou, na kterou se průzkum zaměřil, je, zda ponechat možnost výběru průřezových témat na školách tak, jak je to umožněno ve stávajícím RVP ZŠS Díl I. Z výsledku dotazování je zřejmé, že mezi odbornou veřejností převažuje názor, že by měla být ponechána možnost výběru průřezových témat tak, jak to umožňuje stávající RVP ZŠS Díl I (59 % uvedlo velmi výrazný souhlas a 11 % silný souhlas s tímto názorem). Z hlediska jednotlivých skupin pak tento názor zastává převážná většina odborníků ve všech skupinách, nejvýrazněji je prosazují ředitelé škol (80 % z nich uvedlo výrazný souhlas).

▪ Časové dotace

- Rámcový vzdělávací program pro ZŠS bude stanovovat minimální časovou dotaci pro některé vzdělávací oblasti, resp. obory. Otázkou je, pro jaké obory, resp. oblasti by minimální časové dotace měly být stanoveny. Podle názoru respondentů je stanovení minimální časové dotace z hlediska jednotlivých vzdělávacích oblastí/oborů potřebné nejčastěji pro oblast Jazyková komunikace (82 % dotázaných) a Matematika a její aplikace (61 %). Méně často dotazovaní uváděli potřebu stanovení minimální časové dotace pro oblasti Člověk a svět práce (39 %) a Člověk a jeho svět (38 %). Přibližně kolem čtvrtiny dotázaných se domnívá, že by bylo vhodné stanovit minimální časovou dotaci také pro oblasti Člověk a zdraví (27 %), Člověk a společnost (27 %) a Člověk a příroda (23 %).
- Jednou z otázek v rámci průzkumu bylo, jaké hodnoty disponibilních časových dotací jsou z hlediska zkušeností respondentů využitelné v Díle I a v Díle II revidovaného RVP ZŠS a zda by měly být případně navýšeny nebo sníženy, a to v Díle I i v Díle II.
  - Z hlediska hodnoty disponibilních časových dotací pro Díl I jen minimum dotázaných uvedlo, že by měla být v revidovaném RVP ZŠS Díl I disponibilní časová dotace navýšena výrazně a 15 % uvedlo, že by disponibilní časová dotace měla být zvýšena. Naopak nadpoloviční většina dotázaných (61 %) by hodnoty disponibilních časových dotací v Díle I ponechala v dosavadní výši a asi pětina z nich by hodnotu disponibilní časové dotace naopak snížila. Většina by tedy ponechala dosavadní výši nebo by byla spíše pro snížení. Učitelé přitom poměrně často uváděli, že by bylo vhodné snížení disponibilních časových dotací v Díle I (26 %), naopak z vedoucích pracovníků škol požadavek na snížení disponibilní časové dotace uvedlo jen 14 % z nich.
  - Podobně v případě disponibilních časových dotací Díl II platí, že jen minimum dotázaných uvedlo, že by v Díle II revidovaného RVP ZŠS měla být výrazně navýšena disponibilní časové dotace. Nižší byl (ve srovnání s názorem na Díl I) i podíl těch, kteří by byli pro zvýšení disponibilní časové dotace (9 %). Nadpoloviční většina dotázaných (61 %) by ponechala hodnoty disponibilních časových dotací v Díle II v dosavadní výši a asi čtvrtina (26 %) by naopak časové dotace snížila.

Shrnutí

▪ Modelová ŠVP

- Modelová ŠVP představují jednu z forem podpory škol. V této souvislosti byla respondentům položena otázka, zda považují za přínosné, aby v modelových ŠVP byla popsána specifika vybraných skupin žáků s konkrétním druhem znevýhodnění a o jaké konkrétní druhy znevýhodnění by se mělo jednat.
- Zhruba polovina dotázaných uvedla, že považuje za přínosné popsat v některém z modelových ŠVP pro základní školy speciální specifika vybraných skupin žáků s konkrétním druhem znevýhodnění (53 %). Kladně se přitom vyjádřili zejména vedoucí pracovníci škol (64 %). Nejčastěji by přitom dotazovaní uvítali popsání specifík u skupiny žáků s poruchou autistického spektra (58 %). Další skupinou, pro kterou by podle dotázaných pracovníků škol bylo přínosné v modelových ŠVP ZŠS popsat specifika žáků, je skupina žáků s kombinovaným postižením (33 %).

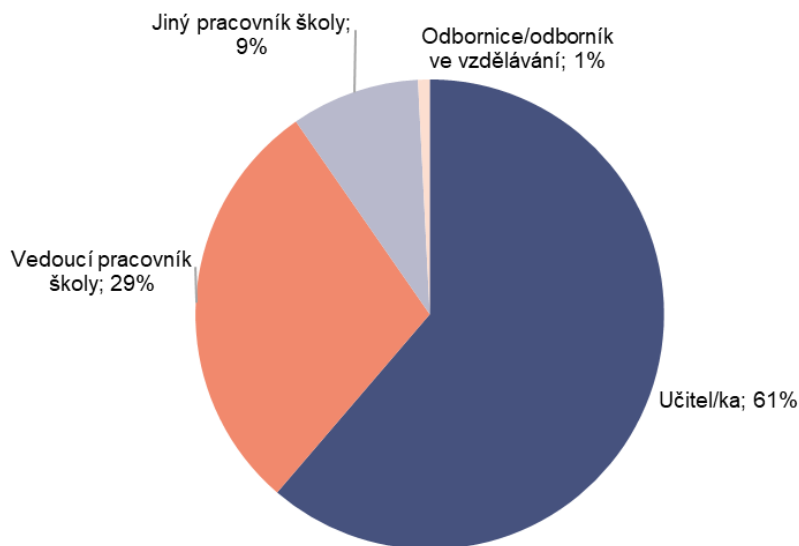
Struktura souboru

Struktura souboru

Průzkumu formou online dotazníku na téma Koncepce revize RVP ZŠS se celkem zúčastnilo 124 respondentů ze škol, resp. odborníků v této oblasti. Z toho 61 % dotázaných tvořili učitelé nebo učitelky, 29 % vedoucí pracovníci a pracovníci škol, 9 % zúčastněných tvořili jiní pracovníci škol a okrajově byl zastoupen odborník nebo odbornice ze vzdělávání (1 %).

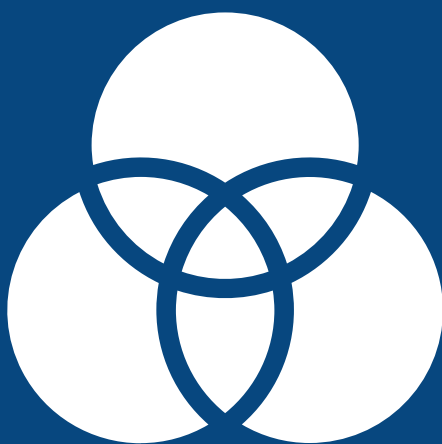
Účastníci kulatého stolu k RVP pro ZŠS
(N = 124)

	Počet respondentů	%
Učitel/ka	76	61%
Vedoucí pracovník školy	36	29%
Jiný pracovník školy	11	9%
Odbornice/odborník ve vzdělávání	1	1%
Celkový součet	124	100%

Názory na změny v oblasti klíčových kompetencí

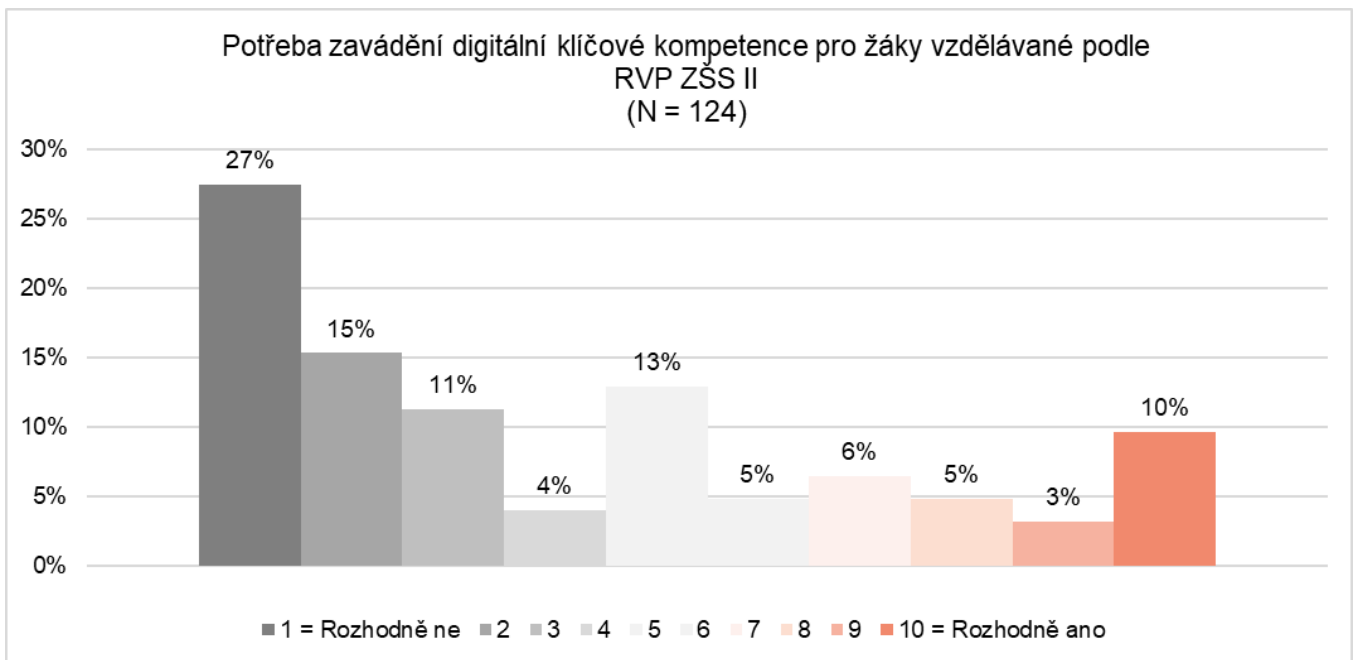

Klíčové kompetence

Jedním z témat, na které se průzkum zaměřil, bylo zavádění nových klíčových kompetencí – digitální kompetence a kulturní kompetence – do RVP ZŠS.

Klíčové kompetence zavedené ve stávajícím RVP ZŠS budou doplněny v Díle I o digitální klíčovou kompetenci. Považujete, podle své zkušenosti, za potřebné zavádění digitální klíčové kompetence i pro žáky základní školy speciální vzdělávané podle RVP ZŠS Díl II?

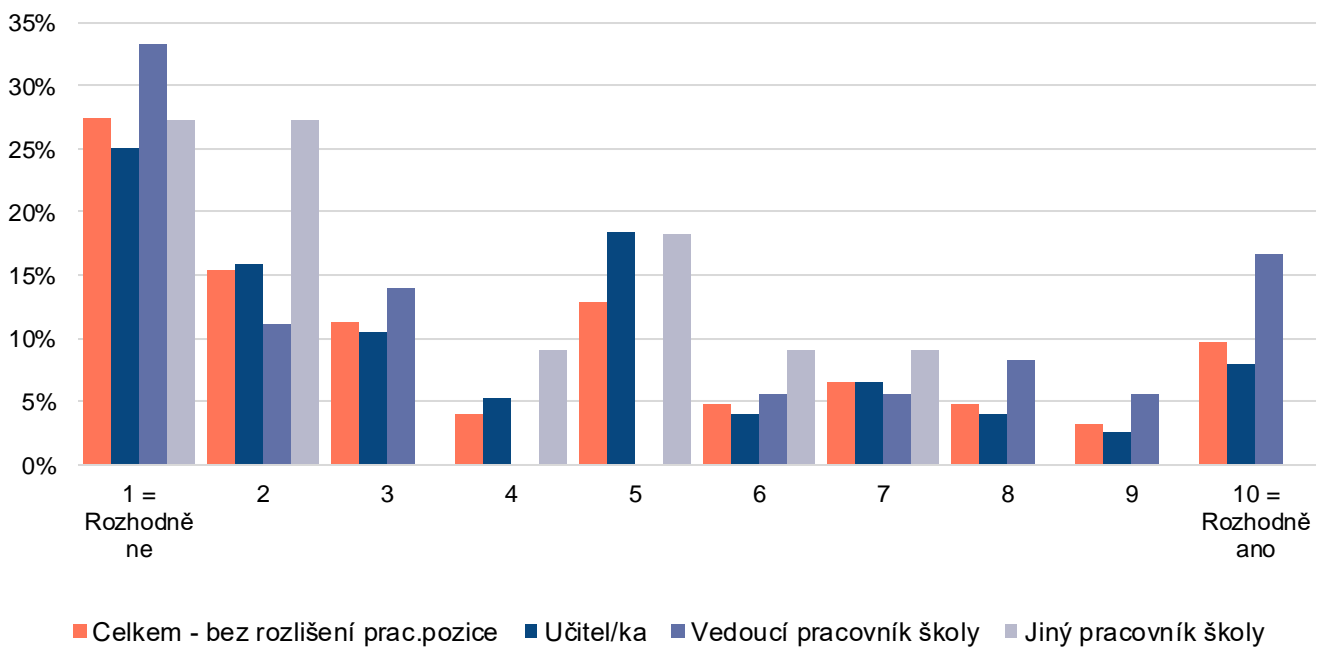
Na tuto otázku mohli respondenti odpovídat na škále od 1 do 10, kde hodnota 1 znamenala „Rozhodně ne“ a hodnota 10 „Rozhodně ano“. Většina respondentů z odborné veřejnosti se přiklonila k názoru, že zavádění digitálních kompetencí pro žáky vzdělávané podle RVP ZŠS Díl II není vhodné. Negativně se vyjádřilo 71 % z nich, přičemž výrazně negativní názor mělo 42 % účastníků. Naopak výrazně kladně se k této myšlence postavilo jen 10 % dotázaných.

Klíčové kompetence

- Jednotlivé dotázané skupiny se z hlediska názoru na zavádění digitální kompetence do kurikula pro žáky ZŠS Díl II příliš nelišily. Spíše negativní názor vyjádřili jak učitelé, tak i vedoucí pracovníci škol („Rozhodně ne“ uvedlo 25 % učitelů/učitelek a 33 % vedoucích pracovníků/nic škol). Tento negativní postoj také zcela převládal i u jiných pracovníků školy.
- Opačný názor, že digitální kompetence pro tyto žáky by rozhodně měla být zavedena i v RVP ZŠS Díl II, uvedlo kolem 18 % vedoucích pracovníků škol a jen 8 % učitelů.

Potřeba zavedení digitální kompetence pro žáky vzdělávané podle RVP ZŠS Díl II (N= 124)

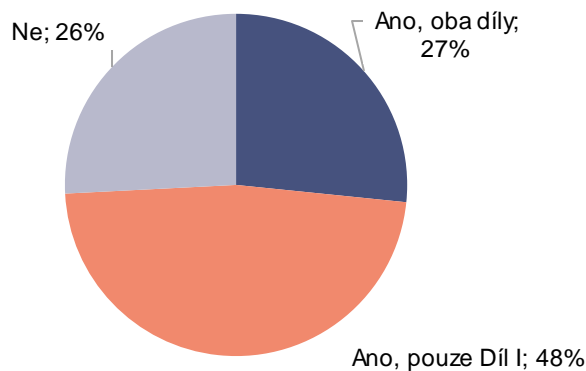
Klíčové kompetence

Považujete, dle své zkušenosti, za potřebné pro žáky základní školy speciální zavádět kulturní klíčovou kompetenci?

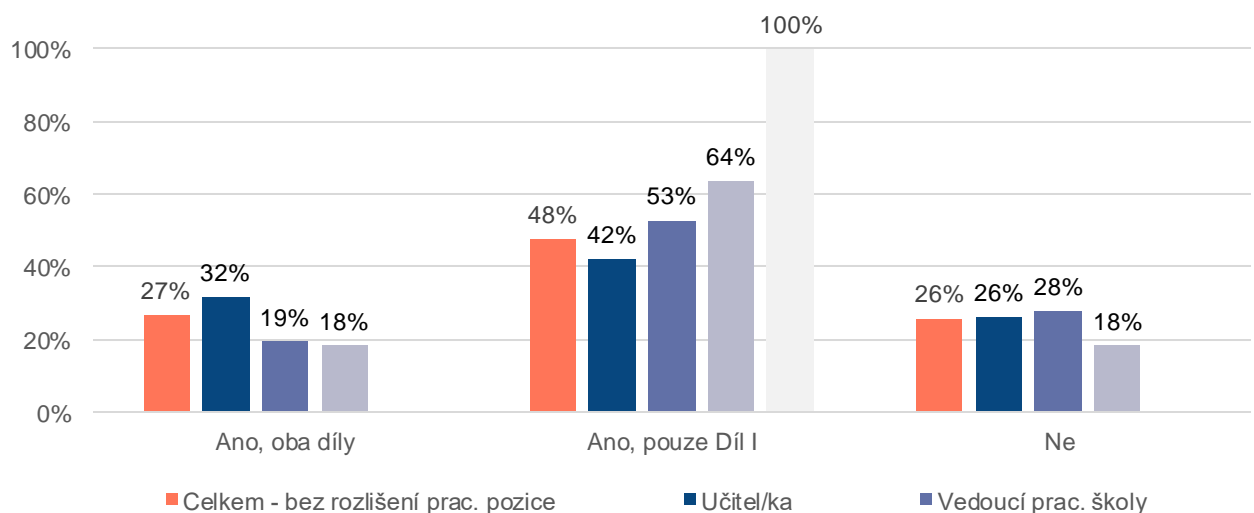
- Přibližně čtvrtina dotázaných pracovníků ZŠS (26 %) nepovažuje za vhodné kulturní klíčovou kompetenci pro žáky základních škol speciálních zavádět vůbec, necelá polovina pak považuje její zavedení za vhodné pro žáky, kteří se vzdělávají podle RVP ZŠS Díl I a více než čtvrtina dotázaných uvedla, že jejich zavedení na základě svých zkušeností považuje za vhodné pro oba díly (27 %).
- Názory učitelů a vedoucích pracovníků škol na zavedení kulturní klíčové kompetence se částečně liší. Učitelé považují častěji za vhodné zavést kulturní klíčovou kompetenci pro oba díly ve srovnání s řediteli škol (32 % oproti 19 %), naopak nadpoloviční většina ředitelů by tuto kompetenci zavedla jen pro žáky ZŠS vzdělávané podle Dílu I. Více než čtvrtina učitelů i vedoucích pracovníků škol naopak zavedení kulturní klíčové kompetence nepovažuje za vhodné vůbec.

* Vysoká hodnota v kategorii odborník/odbornice ve vzdělávání je způsobena tím, že se jedná pouze o 1 respondenta.

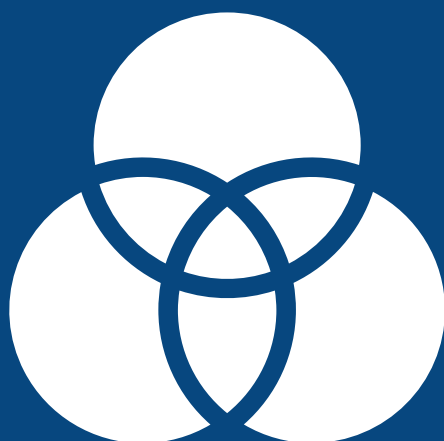
Považujete za potřebné zavést kulturní klíčovou kompetenci pro žáky ZŠS? (N = 124)

Považujete za potřebné zavést kulturní klíčovou kompetenci pro žáky ZŠS? (N = 124)

Očekávané výsledky učení a průřezová témata

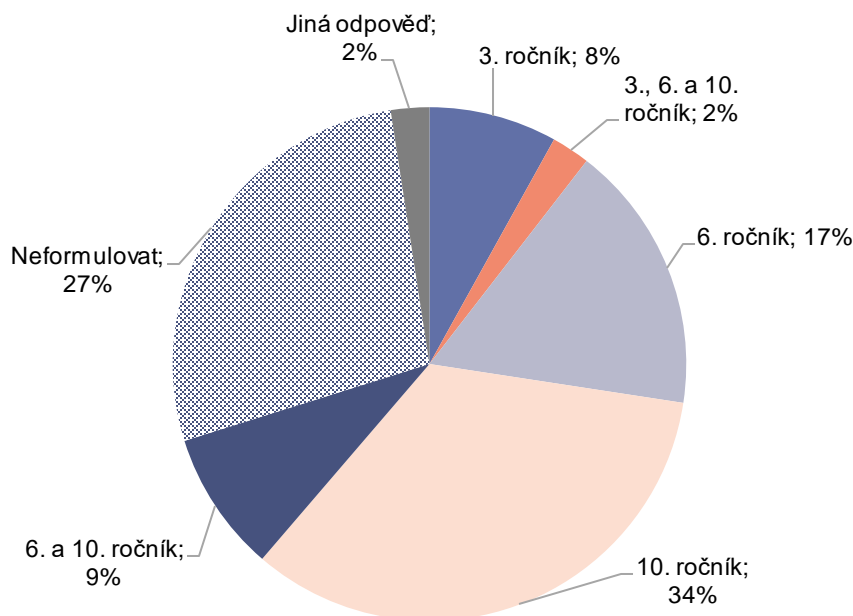

Očekávané výsledky učení

V RVP ZV jsou nově stanoveny očekávané výsledky učení pro čtenářskou a pisatelskou a logicko-matematickou gramotnost. V souladu s tím budou do RVP ZŠS zavedeny gramotnosti na úrovni odpovídající možnostem žáků základní školy speciální. Pro který ročník je, podle Vaší zkušenosti, funkční formulovat očekávané výsledky učení pro základy gramotností?

- Dotázaní pracovníci škol nejčastěji uváděli, že je funkční formulovat výsledky učení pro základy gramotností pro 10. ročník (34 %), 9 % pak uvádělo kromě 10. ročníku i 6. ročník. Naopak jen 6. ročník uvedlo 17 % dotázaných. Poměrně významný podíl dotázaných pak uvedl, že by očekávané výsledky učení pro základy gramotností neměly být formulovány (27 %).
- Ve vztahu k tomuto názoru se přitom neobjevily výraznější rozdíly mezi učiteli, vedoucími pracovníky a jinými pracovníky škol. 6. ročník jako nejvhodnější pro formulování očekávaných výsledků učení uvedli nejčastěji učitelé (20 % z nich), zatímco 10. ročník preferovali jiní pracovníci škol (47 % z nich).
- * Vysoká hodnota v kategorii odborník/odbornice ve vzdělávání je způsobena tím, že se jedná pouze o 1 respondenta.

Pro který ročník je funkční formulovat očekávané výsledky učení pro základy gramotnosti? (N = 124)

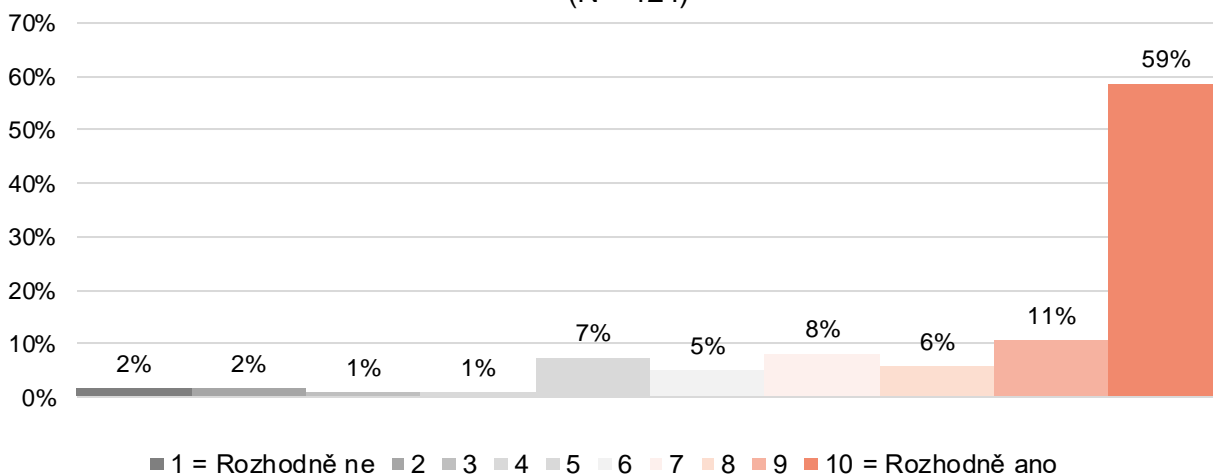
	3. ročník	3., 6. a 10. ročník	6. ročník	10. ročník	6. a 10. ročník	Neformulovat	Jiná odpověď	Celkem
Celkem	8%	2%	17%	34%	9%	27%	2%	100%
Učitel/ka	11%	1%	20%	34%	5%	28%	1%	100%
Vedoucí pracovník školy	0%	6%	14%	28%	19%	28%	6%	100%
Jiný pracovník školy	18%	0%	9%	45%	0%	27%	0%	100%
Odbornice/odbor. ve vzděl.*	0%	0%	0%	100%	0%	0%	0%	100%

Průřezová témata

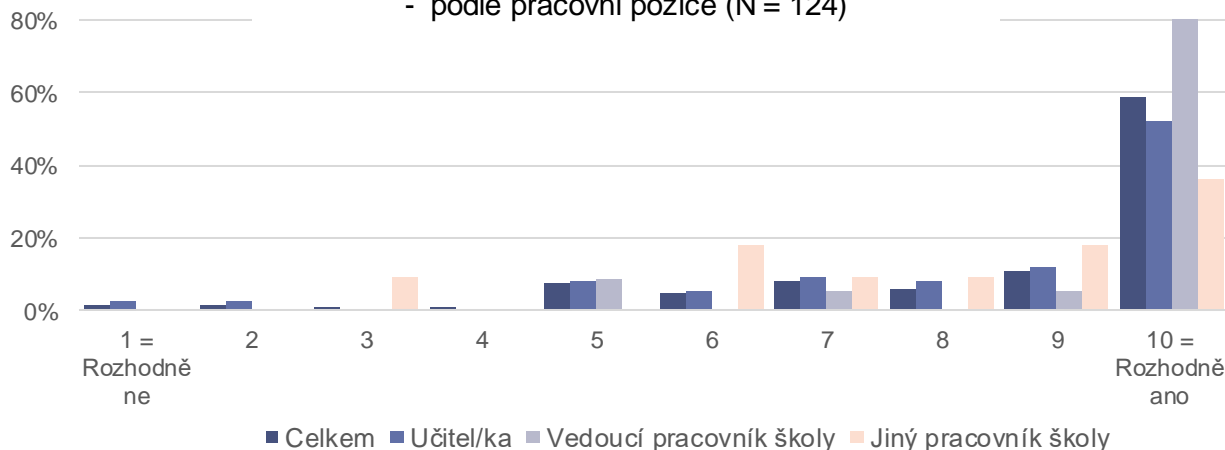
Průřezová témata v RVP ZŠS budou korespondovat s RVP ZV. Jedná se o Péči o wellbeing, Společnost pro všechny a Udržitelné prostředí. Otázkou je, zda je žádoucí, ponechat možnost výběru průřezových témat tak, jak to umožňuje stávající RVP ZŠS v případě Dílu I?

Z grafu je zřejmé, že mezi odbornou veřejností převažuje názor, že by měla být ponechána možnost výběru průřezových témat tak, jak to umožňuje stávající RVP ZŠS Díl I (59 % uvedlo velmi výrazný souhlas a 11 % silný souhlas s tímto názorem). Z hlediska jednotlivých skupin pak tento názor zastává převážná většina odborníků ve všech skupinách, nejvýrazněji pak ředitelé škol (80 % z nich uvedlo výrazný souhlas).

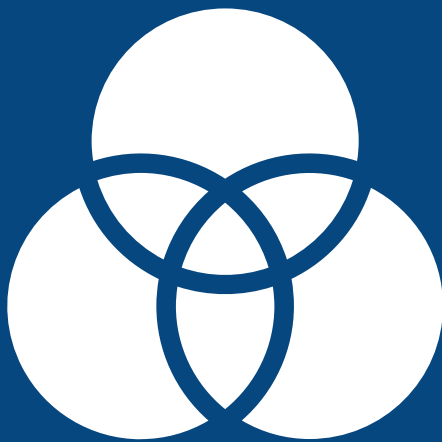
Názor na zachování možnosti výběru průřezových témat
(N = 124)

Názor na zachování možnosti výběru průřezových témat
- podle pracovní pozice (N = 124)

Časové dotace a disponibilní hodiny

Minimální časové dotace stanovené v RVP ZŠS

Na rozdíl od RVP ZV bude rámcový učební plán stanovovat v některých případech minimální časovou dotaci jednotlivých vzdělávacích oblastí/oborů. U kterých oborů je toto stanovení, podle Vaší zkušenosti, nezbytné?

Pracovníci škol nejčastěji uváděli, že minimální časovou dotaci je třeba v rámci RVP ZŠS stanovit pro vzdělávací oblasti, resp. obory Jazyková komunikace (82 % z nich) a Matematika a její aplikace (61 %). Více než třetina dotázaných uvedla potřebu stanovení minimálních časových dotací i pro oblasti Člověk a svět práce (39 %) a Člověk a jeho svět (38 %) a více než čtvrtina uvedla oblasti Člověk a zdraví (27 %) a Člověk a společnost (27 %). Méně často respondenti mezi oblasti, u kterých je potřeba stanovit minimální časovou dotaci, řadili oblast Člověk a příroda (23 %), Informační a komunikační technologie (20 %) a Umění a kultura (14 %).

Obory, u kterých je nezbytné stanovit minimální časovou dotaci (N = 124)

Poměrně značný rozdíl v názorech učitelů a vedoucích pracovníků se objevil v hodnocení potřeby stanovení minimální časové dotace v oblasti Člověk a svět práce, kde 61 % vedoucích pracovníků školy považuje stanovení minimální časové dotace za vhodné, zatímco mezi učiteli tento názor sdílí jen 33 % z nich. Jiní pracovníci školy častěji uváděli potřebu stanovení minimální časové dotace u oblasti Člověk a jeho svět a Člověk a zdraví (45 %).

* Vysoká hodnota v kategorii odborník/odbornice ve vzdělávání je způsobena tím, že se jedná pouze o 1 respondenta.

	Celkem	Učitel/ka	Vedoucí pracovník školy	Jiný pracovník školy	Odbornice/odborník ve vzděl. *
Jazyková komunikace	82%	80%	89%	73%	0%
Matematika a její aplikace	61%	59%	78%	27%	0%
Člověk a svět práce	39%	33%	61%	9%	100%
Člověk a jeho svět	38%	37%	39%	45%	0%
Člověk a společnost	27%	26%	28%	18%	0%
Člověk a zdraví	27%	21%	31%	45%	100%
Člověk a příroda	23%	24%	28%	9%	100%
Informační a komunikační tech.	20%	14%	31%	18%	0%
Umění a kultura	14%	13%	17%	9%	100%

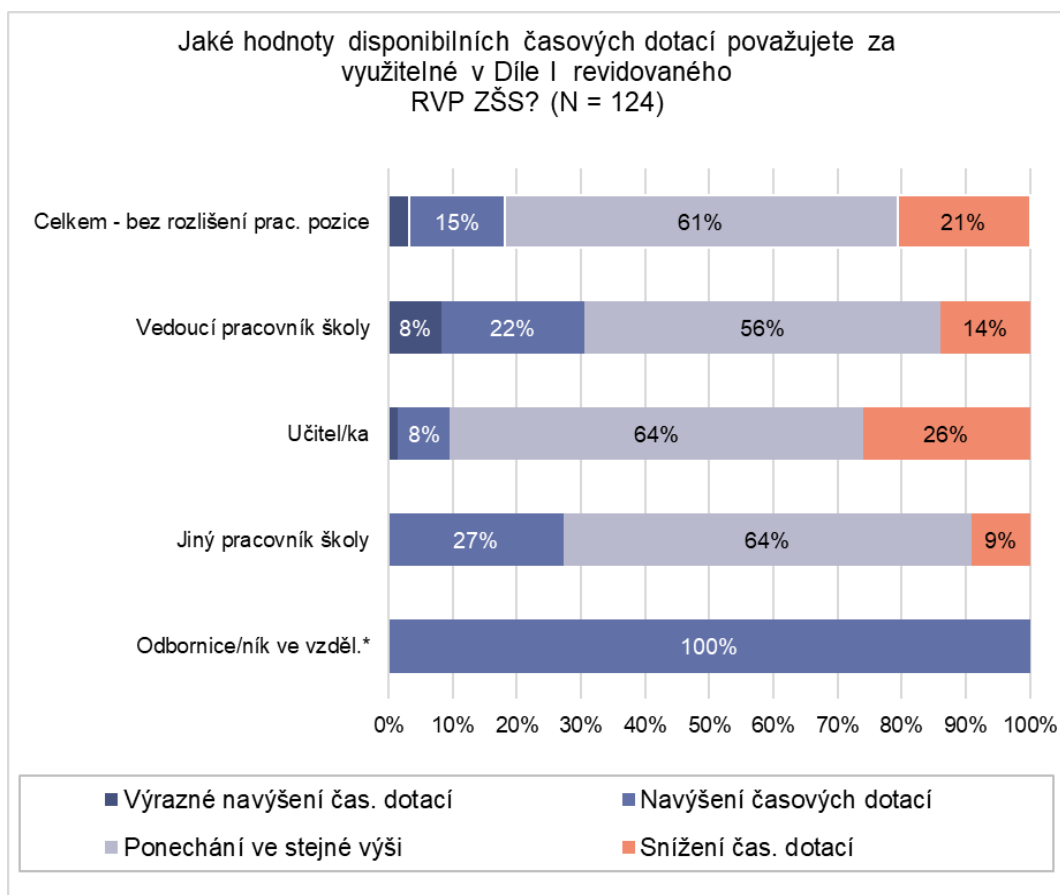
Disponibilní časové dotace

Jaké hodnoty disponibilních časových dotací považujete, s ohledem na své zkušenosti, za využitelné v Díle I revidovaného RVP ZŠS?

Jen minimum dotázaných uvedlo, že by měla v revidovaném RVP ZŠS Díl I být navýšena disponibilní časová dotace výrazně, a 15 % uvedlo, že by disponibilní časová dotace měla být zvýšena. Naopak nadpoloviční většina dotázaných (61 %) by hodnoty disponibilních časových dotací ponechala v dosavadní výši a asi pětina z nich by disponibilní časovou dotaci naopak snížila.

Učitelé přitom poměrně často uváděli, že by bylo vhodné snížení disponibilních časových dotací (26 %), naopak z vedoucích pracovníků škol požadavek na snížení disponibilní časové dotace uvedlo jen 14 % z nich.

* Vysoká hodnota v kategorii odborník/odbornice ve vzdělávání je způsobena tím, že se jedná pouze o 1 respondenta.

Časové dotace stanovené v RVP ZŠS

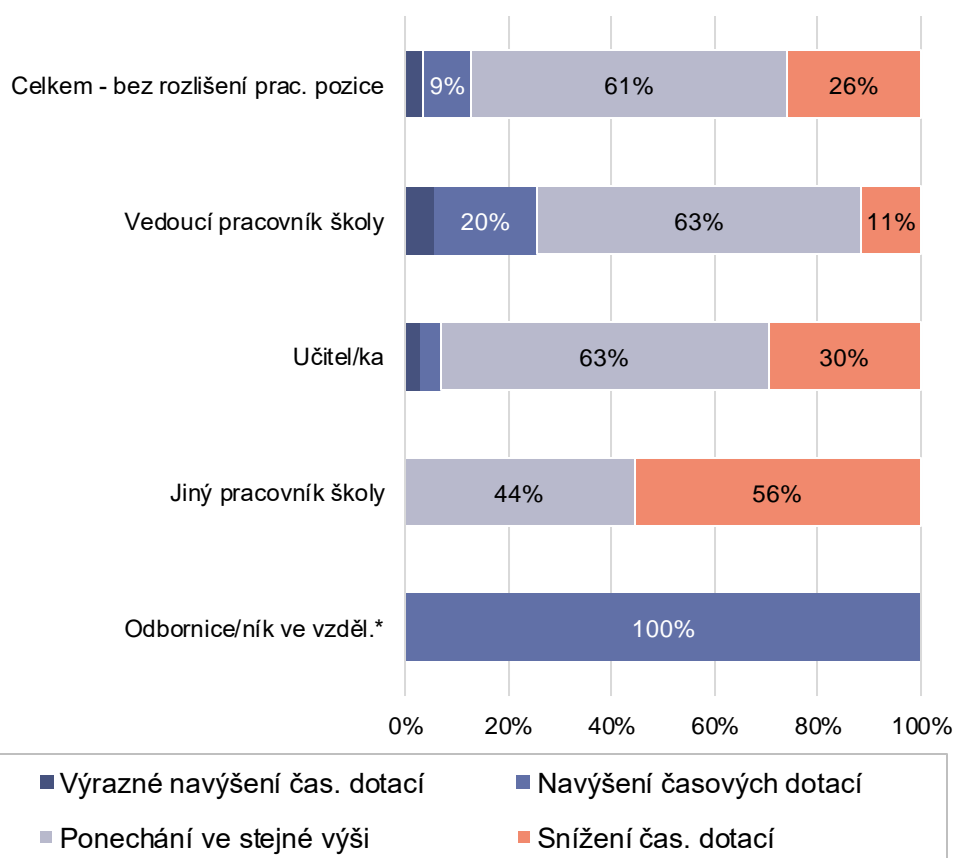
Jaké hodnoty disponibilních časových dotací považujete, s ohledem na své zkušenosti, za využitelné v Díle II revidovaného RVP ZŠS?

Podobně jako v případě disponibilních časových dotací v Díle I, i pro Díl II platí, že jen minimum dotázaných uvedlo, že by v Díle II revidovaného RVP ZŠS měly být výrazně navýšeny disponibilní časové dotace. Nižší byl i podíl těch, kteří by byli pro zvýšení disponibilních časových dotací (9 %). Nadpoloviční většina dotázaných (61 %) by ponechala hodnoty disponibilních časových dotací v Díle II v dosavadní výši a asi čtvrtina (26 %) by naopak časové dotace snížila.

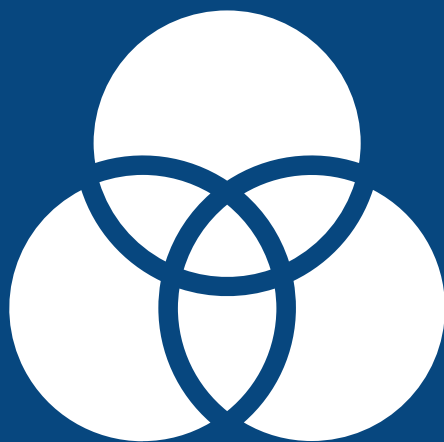
Učitelé přitom častěji uváděli, že by hodnoty disponibilních časových dotací snížili (30 % z nich), zatímco ve skupině ředitelů a jejich zástupců tento názor sdílelo jen 11 % z nich.

* Vysoká hodnota v kategorii odborník/odbomice ve vzdělávání je způsobena tím, že se jedná pouze o 1 respondenta.

Jaké hodnoty disponibilních časových dotací považujete za využitelné v Díle II revidovaného RVP ZŠS?
(N = 124)

Modelové ŠVP

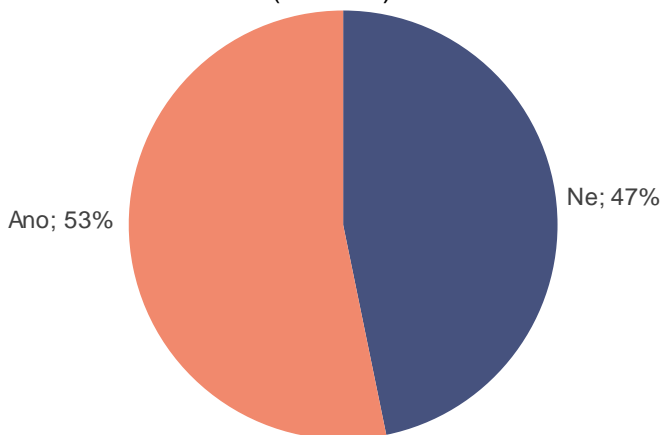

Modelové ŠVP – specifika žáků s konkrétním druhem znevýhodnění

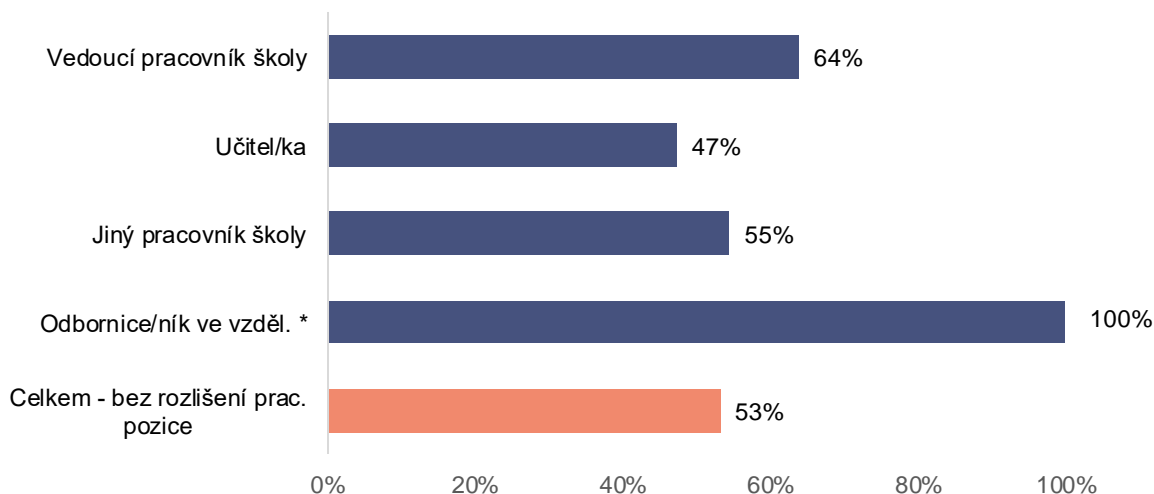
Považujete za přínosné v některém z modelových ŠVP popsat specifika vybrané skupiny žáků s konkrétním druhem znevýhodnění?

Zhruba polovina dotázaných považuje za přínosné popsat v některém z modelových ŠVP ZŠS specifika vybrané skupiny žáků s konkrétním druhem znevýhodnění (53 %). Kladně se přitom vyjádřili zejména vedoucí pracovníci škol (64 %). Jako přínosné pak hodnotila popsání specifík žáků s konkrétním druhem postižení také nadpoloviční většina jiných pracovníků školy (55 %). Naopak v případě učitelů tento názor sdílela méně než polovina z nich (45 %).

Považujete za přínosné popsat v některém z modelových ŠVP specifika vybrané skupiny žáků s konkrétním druhem znevýhodnění?
(N = 124)

Považujete za přínosné popsat v některém z modelových ŠVP specifika vybrané skupiny žáků s konkrétním druhem znevýhodnění?
(N = 124)

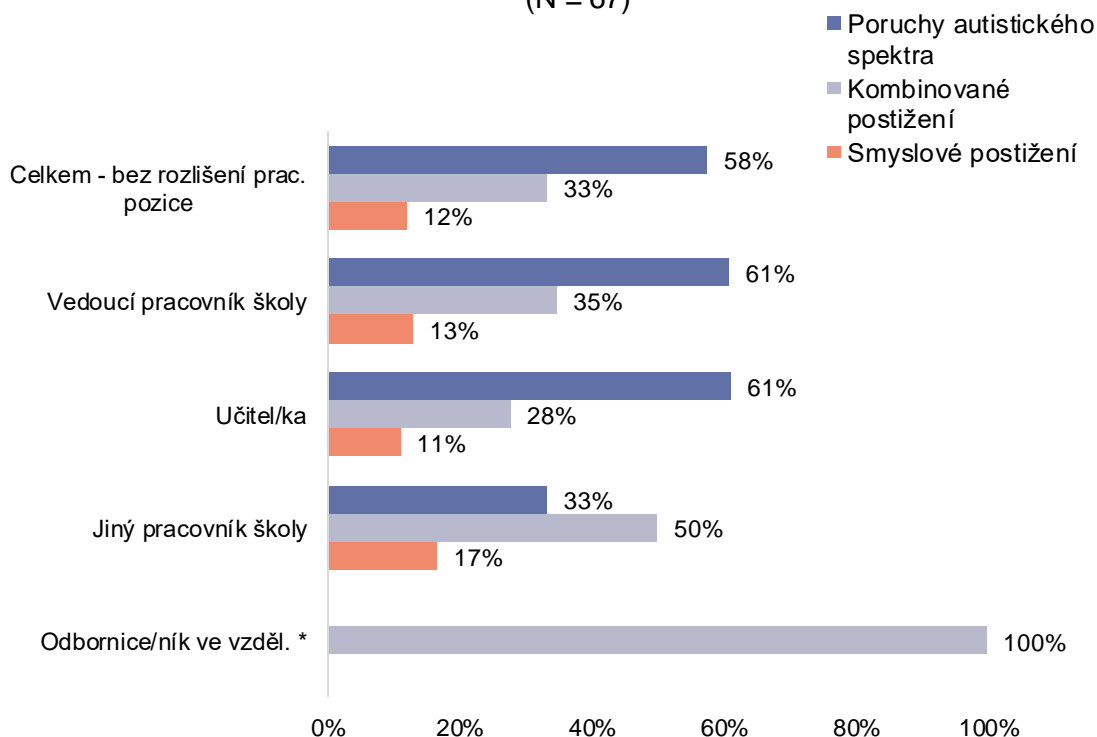

Modelové ŠVP – specifika žáků s konkrétním druhem znevýhodnění

U jakého druhu znevýhodnění by měla být v modelových ŠVP popsána specifika pro danou skupinu žáků?

- Dotazovaní pracovníci školy nejčastěji uváděli, že z hlediska různých druhů zdravotního znevýhodnění by bylo v modelových ŠVP ZŠS přínosné popsat specifika pro žáky s poruchou autistického spektra. Celkem tuto odpověď uvedlo 58 % všech dotázaných. Přitom častěji se takto vyjádřili vedoucí pracovníci škol (61 % z nich) a učitelé (rovněž 61 %). Naopak jiní pracovníci škol uváděli potřebu popsání specifík pro žáky s poruchou autistického spektra v modelovém ŠVP méně často (33 %).
- Další skupinou, pro kterou by podle dotázaných pracovníků škol bylo přínosné v modelových ŠVP ZŠS popsat specifika žáků, je skupina žáků s kombinovaným postižením. Tuto odpověď uvedlo 33 % všech dotázaných. Z vedoucích pracovníků školy se takto vyjádřila více než třetina (35 %), v případě učitelů pak více než čtvrtina z nich (28 %). Naopak jiní pracovníci školy uváděli, že by v modelových ŠVP měla být popsána specifika pro žáky s kombinovaným postižením výrazně častěji, tento názor zastává polovina z nich (50 %).
- 12 % dotázaných pak uvedlo, že by podle jejich názoru bylo přínosné v modelovém ŠVP uvést specifika pro žáky se smyslovým postižením. V rámci této odpovědi přitom rozdíl mezi jednotlivými dotázanými skupinami nejsou příliš výrazné.

U jakého druhu znevýhodnění by měla být v modelových ŠVP popsána specifika pro danou skupinu žáků? (v % kladných odpovědí)
(N = 67)

Doplňující podněty k připravované revizi

Kromě jednotlivých otázek byly formou online dotazníku sbírány i další podněty k připravované revizi. Tyto podněty je možné rozřadit do několika základních okruhů. Ke každému z těchto okruhů uvádíme konkrétní znění připomínky nebo podnětu ze strany respondentů.

➤ **Obsah učiva, průřezová témata a klíčové kompetence**

Podněty z této oblasti zahrnovaly především názory, které zdůrazňovaly potřebu zeštíhlení učiva v některých předmětech (např. Člověk a společnost nebo Člověk a příroda, zrušení výuky cizího jazyka, ...).

Zeštíhlit konkrétní učivo v předmětech Člověk a společnost a Člověk a příroda. Naopak by se mi líbila povinnost zavádět nějakou formu terapií pro žáky (cannisterapie atd.).

- *Snížit obsah učiva.*
- *Zrušit výuku cizího jazyka.*
- *Změnit a zjednodušit témata hlavně pro druhý stupeň ZŠS (7.–10. ročník). Dát více flexibility pedagogům v tématech.*

Dále byla zdůrazněna potřeba propojení obsahu RVP pro ZŠS s tranzitním programem a vyšší důraz i na mezioborovou spolupráci.

- *Přijde mi důležité propojit obsah RVP pro ZŠS Díl I a II s prvky tranzitního programu, prvky mezioborové spolupráce (například OA, SAS, sociální rehabilitace, sexuální osvěta) a s odkazem na související obsah RVP pro praktickou školu jednoletou, případně dvouletou.*

➤ **Klíčové kompetence a průřezová témata**

V této souvislosti byly zmíněny nejasnosti ohledně vymezení některých termínů, průřezových témat a klíčových kompetencí (např. Péče o wellbeing, kulturní klíčová kompetence nebo digitální klíčová kompetence), zejména ve vztahu ke stávajícímu ŠVP.

- *Nerozumíme termínu „Péče o wellbeing“ v souvislosti s jeho zařazením jako průřezové téma. U žáků se středním až těžkým mentálním postižením + souběžným postižením více vadami je při jejich vzdělávání na prvním místě pedagogického působení, aby se žáci cítili dobře, byli v duševní a fyzické pohodě... To přece není průřezové téma.*
- *Společnost pro všechny, Udržitelné prostředí jsou pouze kosmetické změny – neboli jiné názvy pro již stávající průřezová témata...*
- *Nerozumíme termínu „kulturní klíčová kompetence,“ (schopnost přizpůsobit se a pracovat v různých kulturách) – tuto schopnost zahrnují v současně platném ŠVP kompetence komunikativní, sociální a personální a občanská...*
- *Digitální klíčová kompetence – úplně jasně pro všechny žáky. Museli by žít v bublině, aby se jich tato kompetence nedotkla. Čím více postižené dítě, tím více technologie pomáhají pedagogům při vzdělávání a žákům zejména při komunikaci, navazování sociálních vztahů...*
- *Pokud dobře chápu kulturní kompetenci, koresponduje s průřezovým tématem multikulturní výchovy, potom mi není jasné, proč toto dublování.*

Podněty k připravované revizi

➤ **Potřeba učebnic a inovovaných pracovních materiálů sladěných s novým ŠVP**

- *Učebnice a pracovní sešity sladěné s novým RVP.*
- *Ve spolupráci v nakladatelstvích vytvořit jednoduché učebnice a adekvátní pracovní sešity (nebo kombinace učebnice s pracovním sešitem) pro vzdělávací obory Čtení, Psaní, Prvouka, Vlastivěda, Přírodopis, Rodinná výchova pro žáky vzdělávající se dle RVP ZŠS Díl I. Vzhledem k tomu, že nyní je absolutní absence těchto materiálů. Dále inovace pracovních sešitů pro vzdělávací obor Počty (pro žáky vzdělávající se dle RVP ZŠS Díl I), vzhledem k tomu, že jsou v nich zastaralé informace (haléře, Kčs u finančních úloh).*

➤ **Stanovení pravidel pro hodnocení žáků**

- *Definovat, jak hodnotit děti – zda slovní hodnocení musí být převeditelné na známky.*

➤ **Individualizovaný přístup k žákům a zachování povinnosti nastavovat IVP**

- *Škála znevýhodnění je u tohoto vzdělávacího programu velmi široká a vyžaduje stanovení individualizovaného přístupu. Z naší zkušenosti nejsou dva žáci s PAS nebo kombinovaným postižením stejní a mají zpravidla různé a odlišné potřeby. Na to je třeba myslet při tvorbě RVP i modelových ŠVP.*
- *Ze svých zkušeností pedagoga vzdělávající dlouhodobě žáky v Dílu II bych i nadále vzdělávala tyto žáky s povinností nastavovat IVP.*

➤ **Časové dotace a rozsah disponibilních hodin**

- *Nejsme proti navýšení disponibilní dotace, ale ne na úkor navýšení celkové týdenní hodinové dotace. Naopak pro žáky druhého stupně je 27 až 29 hodin týdně hodně. Je pro ně velmi náročné a zatěžující se soustředit a podávat jakýkoliv výkon, i když se v koncových hodinách jedná o výchovy (výtvarná, hudební, tělesná...). Žáci s postižením jsou mnohem více unavitelní.*
- *Proč je nutné stanovit minimální dotaci? Nestačilo by definovat ve všech oblastech nutný základ a dále nechat školy volně využít disponibilní hodiny?*

Organizační a ostatní náměty a připomínky

- *Hlavní podnět – obnovit na MŠMT zrušený „ODBOR SPECIÁLNÍHO ŠKOLSTVÍ“.*
- *Zaměřit se více na praktické uplatnění v životě.*
- *Vrátit staré modré osnovy a neexperimentovat, žáci to nezvládají.*
- *Problém se zdravotní tělesnou výchovou a její doporučení lékařem. Provádíme jednoduchá cvičení, která žákům neublíží a mírně rozvíjí fyzickou a psychickou zdatnost. Nemáme ke cvičení odborníka, pouze jsme maximálně proškoleny semináři.*